

JARI RAATIKAINEN

VALTA-
PELTI

JOHNNY
Kniga

JARI RAATIKAINEN

VALTAPELI

Romaani

JOHNNY KNIGA • HELSINKI

© Jari Raatikainen ja Johnny Kniga 2023

Johnny Kniga

An imprint of Werner Söderström Ltd

ISBN: 978-951-0-48941-3

Painettu EU:ssa

PROLOGI

”Ei helvetti täällä mitään oo”, ähisi kolmekymppinen pitkä-tukka.

”Pakko olla... Koordinaatit on oikein, ja tähän on pyöritetty irtokivi... Tuo iso mänty”, toinen hengästynyt mies vahvisti uskoa.

”Ei vittu. Tää monttu on jo melkein metrin syvä. Ei se voi näin syvällä olla. Tunteehan sen jo lapion pistossa, ettei kukaan oo tässä näin syvälle kaivanut. Maa on tiheää ja tiukassa. Onneksi routa on sulanut. Pakko vetää rööki, mä oon ihan hiessä.”

”No vedetään. Laajennetaan tätä monttua. Ei vain meinaata osua.” Miehen ääni oli pettää, ja hän käänsi nopeasti päänsä pois, vaikka äänen särkyminen olisi voinut johtua rasituksestakin.

Lumen viimeisten rippeiden sulettua metsä avautui kaikessa alastomuudessaan. Ensimmäisiin kevään herättämiin versoihin ja lintujen soidinlauluihin oli vielä aikaa. Alkuilta oli hämärtymässä, ja tulevan yön kylmyyden aisti koleutena käsissä, vaikka kaivaminen oli muutoin nostanut hien pintaan.

Tupakat syttyivät. Pitkätukka istahti kaivannon reunalle. Hän nosti toisen jalkansa rennosti koukkuun ja tuki suoralla jalalla itseään kaivannon pohjasta. Toinen mies nousi seisomaan hänen taakseen, kuin kuulostellakseen, ettei lähimaastoon ollut päässyt huomaamatta ketään ulkopuolista.

Hetken oli aivan hiljaista. Metsäkin oli vaiti, vaikka viriävä tuuli pyörähteli alastomien puunrunkojen oksistoissa. Hiljaisuudessa oli luopumisen ja kuoleman tuntua.

Montun reunalla seisova ei vieläkään ollut varma, onnisuisiko annetun määräyksen täyttäminen. Ei hän ollut ennen joutunut tällaisiin hommiin. Käsky oli jäytännyt mielessä viimeisenä nukahtaessa ja ensimmäisenä herätessä jo viikon. Kolmen viime vuorokauden aikana hän oli pystynyt nukkumaan vain muutaman lyhyen hetken. Silti kaikki väsymys

tuntui loistaneen tänään poissaolollaan. Omasta mielestään hän oli hämmästyttävän rauhallinen.

”Jatketaan hommia, kyllä se löytyy.”

Tupakoiden vielä hehkuvat natsat lensivät peräkkäin kaivannon pohjalle. Pitkätukka könysi jaloilleen ja raapi tauon alussa reunalle kirvonneen lapion uudestaan käsiinsä.

”Olis pitänyt tajuta ottaa mukaan jotain juotavaa. Vittu, kuolaan kohta janoon...” Hän nosti lapion edessään pystysuorassa ylös ja löi sen kärjen voimalla montun reunaan laajentaakseen kaivantoa sivulle. Kaksi iskua poikittain ensimmäisen molemmiin puolin, ja maasiivu putosi pohjalle. Hän kumartui ja työnsi terän irtopalan alle heittääkseen sen sivuun.

Kuului valtava pamaus, ja mies lyyhistyivät kasvoilleen montun pohjalle. Vasen käsi jäi vartalon alle, oikea irtosi lapion kahvasta ja jäi vispaamaan olkapäästä kuin mies olisi heiluttanut hyvästiksi koko raajallaan. Jalat nykivät, ja aluksi takapuoli pystyyn lyyhistynyt mies jännittyi montun muotoa mukaillen selkää voimakkaasti kaarella. Kouristukset tuntuivat jatkuvan ikuisuuden. Hänen kasvonsa kääntyivät sivuttain paljastaen keuhkojen tyhjetessä nenän ja suun kautta pursuavan veren.

Montun reunalla toinen mies seiso jähkänä ja nyyhkytti paniikinomaisesti: ”Kuole, kuole nyt saatana... Laske irti...”

Hän pelkäsi ja samanaikaisesti myös toivoi pitkätukan kömpivän jaloilleen ja jatkavan elämäänsä kuin mitään ei olisi tapahtunut. Mies hyppäsi monttuun. Painoi piipun yhä sätkivän pitkätukan selkään, lapojen väliin, ja laukaisi aseensa uudestaan. Pään vieressä, montun pohjalla näkyi iso tuppo ensimmäisen, takaraivoon ammutun luodin irti repimiä hiuksia.

I OSA

JUUTTUNEET

TULIAISIA

Kameran kylmä linssi tuijotti tulijaa. Harmaa kalteriportti tuntui pysyvän kiinni ikuisuuden, kamera porasi läpi vaatteiden kuvataksaan tulijan alastomana ja sieluaan myöten nöyryytettynä. Syyskuinen sade ja portille puhaltava tuuli tärisyttivät. Yhdessä jännityksen kanssa se uhkasi ravistaa ihmisen tyhjäksi.

Summeri pärähti soimaan. Se soi niin lyhyesti, että käden ehdittyä kahvaan ovi ei enää auennut. Tulija jäi tuijottamaan kameran linssiä uutta mahdollisuutta odottaen. Käsi valmiiksi kahvalla, sydän pelosta läpättäen.

Uusi yritys. Tällä kertaa summeri jäi soimaan tulijan kävellessä pitkin punatiilirakennuksen holvimaista käytävää kohti seuraavaa ovea. Pihakiveykseen oli eri värisin kivin ladottu iso avain. Sen kohdalla tulijasta tuntui kuin edessä avautuvan rakennuksen jokaisesta ikkunasta olisi tuijotettu häntä, eikä tuo tunne tuonut tilanteeseen hitustakaan toivoa.

Ovi portaikon yläpäässä avautui. Sen avannut miesvartija työntyi oven mukana puolittain ulos ja mittaili tulijaa katseellaan. Hänen katseessaan näkyi voitonriemua. *Tänään sinä joudut perinpohjaiseen tarkastukseen. Tänään sinä jäät kiinni.*

”Perhetapaamiseen?”

”Joo-o... o-on sovittu...”, tulija änkytti.

”Kyllä, kyllä. Listalla on. Tarkistetaan nyt kuitenkin henkilöllisyys. Ulkovaatteet, kännykkä, mahdolliset viemiset tähän tiskille. Mukana tapaamisessa ei saa olla mitään elektronisia laitteita, aseita, astaloita, huumaavia tai päihdyttäviä aineita...”, vartija luetteli monotonista mantraansa.

Naisvartijaa ei näkynyt missään. Tarkastus jäi tällä kertaa tavallistakin pinnallisemmaksi. Tulija pidätti silti hengitystään, taisteli mielessään kynsin hampain näyttääkseen rauhalliselta. Ennen tuloaan hän oli käynyt mielessään läpi jokaisen yksityiskohdan ja päättänyt toimia kuin kauppajonossa.

Nyt tilanteen kohdattuaan hän ei saavuttanutkaan tavoiteltua tunnetilaa. Ei tässä oltu missään K-kaupan jonossa.

Hänet ohjattiin kellarikerrokseen perhetapaamishuoneeseen. Oven sulkeuduttua hän romahti. Kyynelille ei voinut enää mitään. Hänen oli saatava vieras mötikkä pois itsestään. Saastainen paketti koituisi vielä hänen kohtalokseen.

LÄHIÖ

Hanna istui leikkipuistossa. Vuokralähiön keskelle, ostarin ja kirkon väliin, oli pakotettu pieni läntti maata, jolle suunnittelija olisi mieluummin osoittanut paikan autonomista kyhätylle lehmälle. Nyt siinä kuitenkin oli pieni aidattu alue, rengaskeinut, hiekkalaatikko ja montuille hakattu liukumäki. Alussa varustukseen oli kuulunut kaksi penkkiä, mutta toinen oli aikaa siten tarvittu nuorison nuotiotarpeiksi. Laatoitus toistaiseksi säästyneen penkin ympärillä oli paksussa, pinttyneessä liassa, joka arvatenkin koostui ihmiskehon kaikista eritteistä ja grilliruuan roiskeista. Vähäisimmätkin pinnat olivat kelvanneet tagien pohjaksi.

Seutu oli siivotonta. Tuuli pyöritteli grillieväiden käytettyjä käärepapereita ja muoviroskaa. Hiekkalaatikko piti tarkastaa päivittäin käytettyjen injektioneulojen ja ruiskujen varalta. Joillakuilla vaikutti olevan pakkomielle haudata tavaroitaan hiekkaan. Päivällä lapset ja äidit ja jokunen isä, illalla ja yöllä narkit ja nuoriso – leikkipaikka oli alkuperäisen suunnitelman vastaisesti ympärivuorokautisessa käytössä. Vuorojen sekaantumisista oli jatkuvasti harmia. Vuorokaudenaika ei ollut kiistaton selviö päihdeongelmaisille, mutta joskus ajantaju oli kaiteissa myös äideiltä ja varsinkin heitä lähiökuppilasta etsiviltä lapsilta.

Hanna ei ulkoisesti mitenkään poikennut muista leikki-paikalle muksuineen kerääntyneistä äideistä. Tuulen tuivertama tukka hapsotti ajautuen itsepintaisesti silmille. Maantienruskea juurikasvu oli ehtinyt viiden sentin pituiseksi. Se erottui haalistuneesta mutta silti edelleen punaisesta värjäyksestä jokseenkin selkeärajaisesti. Mustan toppapusakan hihoissa oli päällyskankaan läpi puskevia valkoisia vanutupsuja. Lapsi yritti saada liian ison toppahaalarinsa, kurahousut ja kypärähatun liikkeelle, vaihtelevalla menestyksellä. Hän näytti aivan samalta kuin kaikki muutkin hiekkalaatikkoon tuupatut tenavat.

”Ei helvetti, taas se nuolee rukkasiaan. Iiro! Ei saa laittaa hiekkaa suuhun – hyi!” Hanna hyppäsi penkiltä ravistamaan rukkasen poikansa suusta.

”Jumalauta kun sais ton jotenkin tajuu, et narkit pitää laatikkoa kusilaarinaan”, hän jupisi palatessaan takaisin penkille.

”Älä ragee. Saa hyvän vastustuskyvyn, kun vetää pienes-tä pitäen kaikki pöpöt napaansa. Ei ton ikäisiä saa pitämään hanskoja pois suustaan. Kaikkea niiden on maistettava”, Han-nan kanssa samassa betonihirviössä asuva yksinhuoltaja Tintti kihersi käheästi useamman jälkeläisen kokemuksellaan.

Hanna ei vastannut. Ei jaksanut. Tintin elämänohjeet ei-vät välttämättä edustaneet lajinsa parhaimmistoa. Tintillä oli omat ongelmansa, ja monesti lapset olivat unohtuneet oman onnensa nojaan.

Hanna jäi väsyneenä tuijottamaan taaperoikäisten epä-määräistä mönkimistä. Ehkä tämä ei ollut ihan sitä elämää, josta hän oli teininä haaveillut, mutta muustakaan hänellä ei ollut kokemusta. Täällä hän oli itsekin lapsuutensa viet-tänyt. Asunut pienenä äitinsä ja tämän uuden miehen kans-sa nykyisen asuntonsa naapuritalossa. Biologinen isä oli ka-donnut hänen elämästään jättämättä mitään muistikuvia. ”Se sika”, kuten äiti oli miehestä puhuttaessa aina tätä kut-sunut, oli kadonnut nuoremman tai ainakin kauniimman mukaan.

Hanna oli käynyt peruskoulun samassa koulussa, johon hänen poikansa aikanaan menisi – ellei sitä ehdittäisi home-ongelmien takia jyrätä uuden, pian niin ikään sisäilmaongel-maiseksi paljastuvan koulun edestä.

Hän koki olevansa unohdettu. Lähiöön syntynyt, siellä kas-vanut ja sinne juuttunut. Käytännössä yksinhuoltaja, vaikka nimellisesti Iiron isä mukana kulkikin. Mutta hänen arvo-järjestyksensä oli asetettu muualta, eikä mies itse voinut kul-kemisiinsa vaikuttaa. Tavallaan heillä oli sama kohtalo. Myös Hannasta tuntui, ettei hän itse voinut vaikuttaa elämäänsä tai sen suuntaan mitenkään. Ei ollut koskaan oikeastaan yrittä-nytkään, ja nyt, lähes kolmekymmppisenä, hän tunsii olevansa auttamatta liian vanha todellisiin peliliikkeisiin.

Kaksi muuta äitiä lapsineen touhusi liukumäellä. He yrittivät napata laskijat kiinni juuri ennen mäen alapäähän syntynyttä, veden valtaamaa monttua. Lapset nauroivat ja ilakoivat yrittäessään kaikin tavoin välttää kiinniottajan kädet ja päästäkseen loiskauttamaan rapakkoa. Hanna oli tänään jollakin tavalla kateellinen noille äideille, joilla näytti olevan virtaa häntä enemmän. Hän ei voinut olla ajattelematta, että näiden perheissä vanhemmuus jaettiin todennäköisesti toisin kuin hänen omassaan.

Hanna pakkasi Iiron rattaisiin. Väsynyt poika pisti rantaliksi ja yritti vääntelehtiä irti vöistä. Pienestä miehestä irtosi korvia repivä parku. Äidit liukumäellä kääntyivät katsomaan mutta jatkoivat lastensa kanssa leikkiä saman tien. Silti huomio ärsytti. Hannasta tuntui, että koko naapurusto suhtautui häneen epäluuloisesti. Että selän takana kuisittiin.

Onneksi Tintti ei reagoinut parkuun mitenkään. Syrjäsilmillä Hanna näki Tintin kaivaneen laukustaan litteän jallupullon, josta tämä juuri kulautti siivun tunnelmaa nostattavaa. Nainen ehtisi hyvään laitamyötäiseen vielä ennen vanhempien lasten koulupäivän päättymistä.

Hanna lähti työntämään rattaita ja elämäntuskaa parkuvaa poikaa kauppaan. Jääkaappi oli taas aamulla ammottanut tyhjyyttään. Eineshyllyn kautta kotiin mahdollisimman nopeasti, pojan syöttäminen ja päiväunille nukuttaminen. Painia oli vielä edessä.

Avosiippa Vesku, Iiron isä, oli edellisenä iltana kadonnut taas omille teilleen. Lähtiessään hän oli huikannut olevansa yön väijyssä. Hanna tiesi vanhastaan, ettei hänellä ollut asiaan mitään sanomista.

Väijyilmoituksia oli viime aikoina tuntunut tulevan aiempaa enemmän. Hanna oli laskevinaan, että pojan syntymän jälkeen miesparka oli joutunut aina vain useammin viettämään yönsä "firman" tiloissa. Todellisuudessa Hanna ei voinut olla ollenkaan varma, missä ja miten Vesku aikansa kodin ulkopuolella vietti. Perään oli silti turha soitella. Siitä Vesku sai primitiivisen raivarin.

”Mies menee ja mies tulee ja akat pitää mölyt mahassaan”, oli Vesku usein todennut, kun Hanna oli kyselty, koska tämä tulee kotiin.

”Erikoinen firma”, Hanna oli miettinyt. ”Palkkapäivää ei kuulu, vaikka töitä on niin paljon, ettei muualle töihin enää ehdi.” Asiasta oli usein keskusteltu isoilla kirjaimilla, vaikka hän tiesi, ettei nalkuttamisellaan saa aikaan muuta kuin helvetillisen riidan. Suurimman metakan sai aikaiseksi, kun meni huomauttamaan keittiön pöydällä kasvavasta laskupinosta tai kyseli Veskulta, koska tällä olisi myös perheelle jotakin jaettavaa. Taloudenpito oli aina ollut vain Hannan ongelma.

Hannan mielessä jäyti pelko Iiron tulevaisuudesta. Mitä pidempään poika kasvaisi isänsä vaikutuspiirissä, sitä varmemmin hän imisi isänsä arvomaailman ja rikollisen identiteetin. Lähteminen oli käynyt mielessä, mutta mihin hän menisi? Millaisen koneiston hän saisi Veskun kautta peräänsä ja voisiko tilanteen kärjistyminen johtaa Iiron menettämiseen? Vai menettäisikö poika äitinsä?

Veskulle posti kantoi karhulaskuja. Ulosotto- ja haastemiehet vierailivat nykyisin oven takana harvoin mutta eivät enää koskaan yksin. Tieto Veskun firmayhteyksistä oli selvästi tavoittanut viranomaiset ja naapuruston laidasta laitaan. Onneksi poliiseja ei viimeisen puolen vuoden aikana ollut näkynyt. Sitä ennen, edellisessä kotietsinnässä, kaikki paikat oli myllätty. Eniten Hannaa ärsytti se, että myös kaikki hänen henkilökohtaiset tavaransa ja vaatteensa oli tutkittu, kuin hänkin olisi ollut epäiltyä jostakin vakavasta. Alusvaate-laatikoiden penkominen oli jotenkin vain niin noloa. Liian henkilökohtaista.

Sillä kertaa Vesku oli saanut Hannalta pisteet. Hän oli vannonut, ettei tuo kotiin mitään laitonta. Ei koskaan, varsinkaan Iiron syntymän jälkeen. Kuka nyt oman lapsensa vaarantaisi? Joko hän oli ollut tosissaan, tai kytät eivät olleet tehneet työtään tarpeeksi tarkasti, mutta pääasia, että kämppä oli ollut puhdas laittomuuksista. Hanna halusi uskoa, että sellaisena se pysyykin. Hän halusi luottaa Veskuun, vaikka kuluneet vuodet olivat tehneet siitä helvetin vaikeaa.

Hanna oli aiemmin uskonut Veskun vakuutteluja siitä, että tätä yritetään kyttien toimesta maalittaa kokonaan keksityillä epäilyillä ja syytteillä. Vesku oli vuosien varrella saanut useita mahdollisuuksia tarttua elämänsä ohjaksiin. Hän oli kouluttamattomana ja ilman omaa panostaan saanut yllättävän useita työpaikkoja, mutta kaikkien työrupeamien kohtalona oli ollut päätyä lyhyeen. Hän ei saanut itseään aamulla ajoissa liikkeelle, homma ei maistunut tai ensimmäisen tilaisuuden tullen työmaalta oli sotkeutunut mukaan omaisuutta, jota hän oli onnistunut muuttamaan rahaksi.

Syy työsuhteen päättymiseen ei ollut koskaan Veskussa itsessään – ei hänen mielestään. Vika oli yleensä kytissä, jotka vasikoivat työnantajalle hänen menneisyytensä. Ajoivat kerta toisensa perään nurkkaan ja toimillaan pakottivat hänet rötöstelemään sadakseen hänet taas kopin kautta linnaan. Hanna halusi uskoa ja pitkään uskoikin, että miehen ongelmat johtuivat viranomaisista ja heidän sairaasta saaliinhimostaan. Tai vain silkasta vittuilusta, jolla heidät yritettiin nujertaa kerta toisensa perään.

Poliisien kanssa Hanna oli ollut tekemisissä vain Veskun tekemisten kautta. Kanssakäyminen oli ollut virallisen jäyhää. Virkatoimia ei juuri perusteltu virallisen jargonin lisäksi. Kotietsinnälle ilmestyttiin arvaamatta, kerrottiin virallinen peruste ja tongittiin paikat. Veskun mukana liikkueensa myös Hanna oli joutunut tavallista useammin pysäytetyksi. Yleensä vain auton paperit, ajokortti ja kuljettajan kunto oli nopeasti selvitetty, mutta tätä tapahtui niin usein, etteivät tapahtumat sopineet pelkkään satunnaisotantaan. Veskun väitteet häneen kohdistuneesta jahdistusta upposivat siis otolliseen maaperään.

Iron parku jatkui lyhyen kauppareissun. Väsymys oli yltynyt, ja syöttämisestä tuli taistelu. Suu ei auennut lentokoneelle, kuorma-autolle eikä edes iskän Harrikalle. Sellaista Veskulla ei tosin ollut. Joku toisen jengin kaveri oli joskus poikennut heidän pihalla pyörällään. Iiro oli pelännyt Harrikan kovaa, harvaiskuista jytinää, mutta silti ihastunut peliin sydänjuuriaan myöten. Sen jälkeen Vesku oli alkanut puhua pojalleen, kuinka ostaa itselleen Harrikan ja vie pojan sylissään

ajelulle. Onneksi poika ei vielä ymmärtänyt eikä siksi osannut pettyä, mutta sekin aika oli tulossa.

Vesku oli vakuutellut myös Hannalle pyöräkauppojaan, mutta niin monet suunnitelmat olivat aiemmin jääneet pelkäksi puheeksi, ettei naista narutettu. Millä persaukinen mitään ostaisi! Jos rahaa ylipäättään ilmaantuisi, ehtisi firma napata ne omiin tarpeisiinsa tai Vesku hurvittelisi ne johonkin joutavaan. Jos joskus jotakin jäi, niin ulosotto vei ne viimeistään.

Silti ihme oli tapahtunut. Ilman mitään varoitusta Vesku oli raahannut Hannan ja Iiron autokauppaan pian kokelasjäsenyyden saatuaan. Selvästi ennalta sovitun mukaisesti Hanna laitettiin allekirjoittamaan osamaksusopimus valkoisesta öky-Mersusta, johon Hannalla ei todellisuudessa olisi koskaan varaa. Osamaksuerät oli räätälöity ensimmäisen kolmen vuoden ajaksi muutamaan sataseen kuussa. Loppuvelka kuluineen kouri mahaa pelkästä vilkaisusta, mutta siitä ei kauppiaan ja Veskun vakuuttelujen mukaan kannattanut olla huolissaan. Hannan kuukausiansiot olivat samassa paperissa kolminkertaistuneet, ja asioiden esittäminen muunneltuina paransi lainakelpoisuutta. Luotto oli hyväksytty vain hetkeä myöhemmin.

Hanna ja Iiro saivat nauttia ökyautoilusta kotimatkan verran. Sen jälkeen Veskulle tuli aina kiireellisempää menoa, jos autoa olisi tarvittu johonkin perheen menoon. Osamaksuerän verran hän Hannalle toimitti suht säännöllisesti. Erääntyneitä eriä ei koskaan kertynyt kahta peräkkäistä enempää.

Aiemmin, ennen firmayhteyksiä, Veskulla oli useita pieniä tuomioita mitään tuottamattomista omaisuusrikoksista, joilla hän oli uhonnut pistävänsä rahoiksi. Murtosaalis oli ollut pääosin arvotonta – toki alkuperäiselle omistajalleen monesti käyttö- tai tunnearvoltaan merkityksellistä, mutta myydessä kirpparitavaraa. Ihan turhaa puuhastelua ja vielä turhempia suuria puheita rahoista, joita ei koskaan tullut.

Kaikki oli kuitenkin muuttunut Veskun jouduttua ensimmäisen kerran kovaan taloon.

ELEKIELENTULKKI

Siististi pukeutunut nuorimies tuli täsmällisesti sovittuun aikaan tapaamiseen. Hänen käyttäytymisensä oli asiallista ja hän vastaili vakuutustutkijan esittämiin kysymyksiin luontevasti. Hän ei edes vältellyt katsekontaktia.

”Haluan vielä tarkentaa kertomaasi vakuutuksenottamisen ja vahingon välisestä ajasta. Kerroit hetki sitten, että olit unohtanut vakuuttamisen ja muistit sen ollessasi lähdössä lenkille koirasi kanssa”, vakuutustutkija Tanja Rajala toisti puhutettavan aiemmin kertomaa.

”Niin. Minun piti ottaa se vakuutus silloin heti, kun hain pennun. Jotenkin se vain pääsi unohtumaan. Olin edellisenä iltana muistanut asian ja päättänyt soittaa heti aamulla, mutta asia tuli mieleen vasta lenkille lähtiessäni. Kello oli silloin suunnilleen kymmenen.”

”Ja heti soiton jälkeen menitte läheiseen puistoon?”

”Niin menin. Asunnoltani on sinne alle kilometri. Puistossa laskin koiran irti, ja se juoksi innoissaan ympärilläni. Se tulee kutsuttaessa luokseni, siksi uskalsin laskea sen vapaaksi. Siinä juostessaan se teki nopean käännöksen ja ulahti eikä sen jälkeen varannut oikean etujalan päälle ollenkaan.”

”Osaatko arvioida, paljonko kello oli tapaturman sattuessa?”

”Than tarkkaan en osaa sanoa. Oltiin oltu ulkona varmaan puolisen tuntia. Kannoin koiran kotiin ja aloin etsiä eläinlääkärin numeroa. Onneksi sain heti ajan eläinlääkäriasemalle, jossa murtuma sitten seuraavana päivänä leikkaamalla korjattiin.”

”Minkä ikäinen tuo koirasi nyt onkaan?” Tanja kysyi.

”Täyttää kuudestoista päivä yhdeksän kuukautta.”

”Tiedätkö, että koirasi on ikäisekseen todella hyvin kehittynyt ja tavallista koiraa huomattavasti fiksumpi?”

”Miten niin?”

”No onhan se. Se on osannut mennä jo ilmoittamaasi vahinkoa edeltäneenä päivänä toiselle puolelle kaupunkia, toisen

eläinlääkäriin tutkittavaksi. Siellä murtuma on todettu röntgenkuvista, ja koirasi on saanut lähetteen lääkäriasemalle, jossa vamma on sittemmin hoidettu leikkauksella. On se ihme koira, kun on osannut hakeutua itse hoitoon kertomatta asiasta mitään sinulle. Ja on vielä osannut kertoa oman nimensä lisäksi myös sinun yhteystietosi. Fiksu koira.”

”Missä tuollaista on kerrottu?” mies kysyi ilme ja ääni värähättä.

”Minulla on tässä paperit, jotka kävin hakemassa ensimmäiseltä koiraasi hoitaneelta eläinlääkäriltä. Leikkauksen suorittaneelle lääkäriasemalle ei edes pääse suoraan hoitoon. Sinne tarvitaan lähete, ja olen varmistanut asian myös sieltä. Teit vakuutuksen vahingon jo tapahduttua eli olet antanut vakuutusyhtiölle väärää tietoa saadaksesi itsellesi aiheettoman taloudellisen hyödyn. Samalla olet aiheuttanut vakuutusyhtiölle aiheettoman taloudellisen tappion vaaran. Menettelyä kutsutaan petoksen yritykseksi, ja teemme asiasta tutkintapyynnön poliisille.”

Nuori mies istui hetken hiljaa pohtien vaihtoehtoja.

”No, pakko oli yrittää. Mitäpä ei tekisi kymppitonin eteen”, mies sanoi rauhallisesti. ”Hoito vaatii vielä toisen leikkauksen, ja yhteishinnaksi arvioivat niin paljon, että kannatti ainakin kokeilla. Tämä oli varmaan tässä?”

Tanja nyökkäsi.

Mies puki rauhassa takkinsa ja totesi vielä ovelta: ”Kiitos, näkemiin.”

Tanja jäi huoneeseen pakkaamaan tavaroitaan. Hän oli koko puhutuksen ajan seurannut miehen elekieltä ja tieninyt tämän valehtelevan vahingon tapahtumisajankohdan. Yleensä vastaavassa tilanteessa puhutettavan olemuksesta ja kertomasta voi helposti lukea valehtelun merkkejä: punastumista, sanojen tai lauseiden tahatonta toistamista, änkyttämistä ja katsekontaktin välttelyä. Tämä nuorimies kuitenkin vaikutti olevan täysin immuuni kaikille tahattomille merkeille.

Mestarivalehtelija – ei oikein onnistu ilman vahvaa taipumusta psykopatiaan, Tanja totesi mielessään poistuessaan puhutus-

tilaksi saamastaan vakuutusedustajan lasikopista. Työpäivä oli kolmensadan kilometrin kotimatkaa vaille valmis. Sumuinen syyspäivä oli taittumassa täydelliseen pimeyteen. Märkä asfaltti söisi ajovalot ja hirvikolarin estäisi vain tuuri.

Vallan sokaisemat.

Rikollisjärjestö Syndikaatin liiketoimet ovat kasvussa, ja uutta väkeä rekrytoidaan vankiloista väkivaltaisten ammattirikollisten joukkoon. Kokelasjäsenten perheetkin vedetään väkisin mukaan kuvioihin, eivätkä edes pienet lapset ole turvassa.

Samaan aikaan vakuutusyhtiö Elämänsuojan tutkijat törmäävät uuden rikollisjärjestön vakuutuspetostehtailuun.

Alkaa näyttää siltä, että perinteiset liivijengit ovat saamassa häikäilemättömän haastajan.

Syndikaatin ja toisen rikollisjärjestön huumekauppojen epäonnistuessa on jengisota lähellä. Kuka on vasikoinut, ja onko kyseessä ulkoinen vai sisäinen uhka?

VALTAPELI on monikerroksinen tosielämän rikosromaani viattomista, langenneista ja paatuneista ihmisistä rikollisen maailman valtapiirissä.

